

VÄÄRTUSKASVATUS LASTEAIAS: LASTEAED JA PERE ÜHESKOOS

VESKITAMMI LASTEAED

*Koostanud Vika Vesilaid
Laagris 2012*

Olen Veskitammi Lasteaia Poku rühma õpetaja Vika Vesiaid ning lasteaiaõpetajana töötanud ligi 15 aastat. 2011. aastast olen vanemõpetaja. Kutsun teid piiluma meie salalaeka sisemusse, et saaksite osa väikesest väärtuskasvatuse retkest Veskitammi Lasteaia moodi läbi seitsme kuldvõtmekese – peatüki.

Veskitammi Lasteaias töötatud aastate jooksul kogetud õppe-ja kasvatustegevused on mind palju õpetanud. Ja minu tagasihoidlik roll väikese osa lasteaia ja lastevanemate vahelise koostöö üleskirjutajana on olla justkui saladusliku laeka avaja, mille avanemisel leiduvaid väärtusekilde lugejale edastada. Töös tuginen lasteaias ühisüritustena läbiviidud õppe-ja kasvatustegevustele ning isiklikele praktilistele kogemustele. Loodan, et huvilised leiavad alljärgnevatest lugudest mõtteteri, mida omakorda jagada nii suurtele kui väikestele õpihülmulistele maailmakodanikele.

« JAGA ARMASTUST JA HOOLT, SIIS ON ELU SINU POOLT »

SAAMISLUGU

Läbi Laagri aleviku lookleb üks väike teeke, mis jõuab Veskitammi Lasteaeda. Veel 6 aastat tagasi laiusid siin ümbruses põllumaad, teadmata, et kasvatavad tuulevoogude ja päikesepaituse saatel oma viimast viljasaaki.

7. septembril 2006. aastal pandi haridust väärtustavas Saue vallas nurgakivi uuele lasteaiale, mis hakkas tänava järgi kandma nime Veskitammi Lasteaed. Avamispidu toimus 3.septembril 2007.aastal, mida nüüd tähistame kui lasteaia sünnipäeva.

Väikestele lastele meeldib sattuda imepärasesse, muinasjutulisse maailma. Nad on avasüli vastu võtmas kõike põnevat, mida me täiskasvanutena neile pakume. Nii saidki lasteaia kuus rühma endale nimed lastele armsaks saanud ja lastekirjandusest tuntud tegelaskujude järgi: Mõmmi, Poku, Sipsik, Muumi, Lotte, Puhh.

Tublide ja loovate õpetajate poolt on lasteaed rikkamaks saanud rühmalogodega **tänukaardi** võrra, mida õppekäikudel laste vastuvõtjatele ja laste igapäevaelu rikastavatele külalistele tänusõnade saatel üle antakse. Tänu kiri on meie õpetaja loodud lihtsa ja meeldejääva motoga: „Jaga armastust ja hoolt, siis on elu sinu poolt“. Muusikaõpetaja on lasteaiale loonud oma tunnuslaulu.

2008.a maikuus sai avalikuks lasteaia koduleht <http://www.veskitammila.ee/>. Siin on kõigil huvigruppidel võimalus lasteaia tegemiste kohta infot saada.

Uhkusena võime tõdeda, et alates 2009. aasta jaanuarist ilmub kord kuus Veskitammi Lasteaia kuukiri "Askeldused" <http://www.veskitammila.ee/index.php?leht=kuukiri>. Siit leiab lugeja ülevaate möödunud kuu õppe-ja kasvatustegevustest. Kaastööd kuukirjale teeb kogu lasteaia kollektiiv.

Lasteaed on liitunud veebipõhise suhtlusvõrgustikuga *Facebook*, kus lastevanemate ja teiste huvilisteni jõuavad kõige kiiremini olulised pildid ja sündmused. Lasteaia elu kajastava materjali kogumine, süstematiseerimine ja säilitamine on väga oluline. Materjal on kokku kogutud Kroonikaraamatusse.

Lasteaia sünnipäevadel, lõpupidudel ja muudel tähtpäevadel heisatakse lasteaia logoga lipp.

Logokonkurss lasteaia sümbboolikale kuulutati välja juba paar kuud enne lasteaia avamispäeva

toimunud lastevanemate üldkoosolekul, kus informeeriti kõiki emasid-isasid ja ka pedagooge konkursi toimumisest. Sinna laekus kokku seitse tööd. Võitjaks osutus lapsevanema loodud **logo**, mis sümboliseerib tammist allavoolavat vett ja päiksepaistelist, lapsi tulvil maja.

Küllaltki noorukeses, juubelihõngulises lasteaias on traditsioonid ja üritused loomis-ja kujunemisjärgus. Kasvamise ning areng toimuvad koos ajaga. Veskitammi Lasteaed on justkui väike 5.-aastane õeke oma suure 7.- aastase venna, Laagri Kooli käevangus, kellelt saab kaitset liiklusrohke tänava ja põhjakaartest puhuvate tuulte eest. Nagu suurematele ja vanematele kohane, annab kooli naabrus lasteaiale teatud eripära, võimaldades kasutada

kooliraamatukogu, aulat, ujulat ja täismõõtmets staadioni, sellega rikastades ning muutes laste õpitegevusi mitmekesisemaks. Lähedal asuv raudteejaam ja bussiliinide rohkus loovad mitmesuguseid liikumisvõimalusi õppekäikudeks. Oma rikkuseks ja väärtuseks võime pidada avaraid päikeseküllaseid rühmaruume ja suurt õueala. Lasteaia õuealale valitud mänguväljakud on turvalised ning kaasaegsed. Need võimaldavad nii liikumis-, kui ka rollimänge, ehitamis- ja loovusmänge ning pakuvad õuesoleku ajal suhtlemisvõimalusi erinevates vanustes lastele.

Veskitammi Lasteaed mahutab täna ühiseks pereks 136 mudilast ja 24 töötajat. Viie aasta jooksul on lendu lastud 139 vilistlast. Igal sügisel peame lasteaia sünnipäevapidu, korraldades lasteaia poolse kingitusena peredele suurejoonelisi **kontserte**.

EDASIMINEKU VÕTI

Väärtused kui iseloomuomadused kujunevad eelkõige lapsepõlves ja koostööl lastevanematega on väga oluline roll isiksuse kasvamise toetamisel. Edasimineku võti aga asub pisut harjumatus kohas- usalduses ja koostöös.

Eduka koostöö toimimiseks oleme pakkunud mitmesuguseid koostöö võimalusi:

Väärtuskasvatus käib inimeste kaudu. Laps omandab suurema osa oma käitumisest, kommetest, väärtushinnangutest ja mõtlemisraamistikust täiskasvanute ja kaaslaste jäljendamise teel. Mida inimesed usuvad, seda nad ka edasi annavad. Sõnades võime propageerida mistahes väärtushinnanguid, aga kui rollikäitumine seda ei toeta, on see tühi töö. Peredega suhtlemine lasteaias toimub suuresti õpetaja enese isiksuseomaduste ning elu jooksul varutud kogemuste pinnal. Lapsevanemad on huvitatud oma lapse heast käekäigust, kuid tihti ei osata või sõandata rühmaõpetajalt infot küsida. Meie, õpetajate, oskus on suhelda nii laste kui täiskasvanutega üksikemast hallipäise vanamemmeni, andes omalt poolt hoolitsust, lahkust ja mõistmist. See, mida välja kiirgame ja anname, selle saame peeglina oma igapäevasesse ellu tagasi. Parim koostöö saabki alguse usalduse võitmisest ja lapsevanema ootuste väljaselgitamisest. Esmane alus luuakse just kõige esimesel ühisel koostöö aastal. Iga laps on sama ainulaadne nagu tema sõrmejälgi. Meie jaoks on oluline, et iga laps, iga pere, kes meie lasteaiaga kokku puutub, oleks õnnelik ja kõigil osapooltel oleks **koos tegutsedes** hea olla.

VÄÄRTUSLIKUD ANDED

Veskitammi Lasteaed seadis käitumisnormide kujundamise oma eesmärgiks avamishetkest alates, sest õppimine toimub pidevalt kõikjal, kus on õppijaid.

Iga-aastase õppekasvatustöö paremaks õnnestumiseks järgime oma töös Demingi ringi põhimõtteid (PDCA tsükkel) – see tähendab meile pidevat õppimist, oskust olemasolevaid olukordi parendada ning uute eesmärkide loomist ja kavandamist.

Panustame perede toetamisele, lapse igakülgseks arenguks tingimuste loomisele, lapse sotsiaalsete oskuste ja õppimisoskuste kujundamisele. Põhisuundadeks on terviseedendus, tundekasvatus ning kodukoha kultuur ja loodus.

Lasteaia ja pere vahele silla loomiseks annavad hea võimaluse ühised tähtpäevad ja peod.

Koostöös valmib lasteaia ürituste kava. Planeerimisel lähtume õppeaasta temaatikast, eesmärkidest, traditsioonilistest üritustest, rahvuslikest tähtpäevadest ning lasteaia sünnipäevast.

Meie lasteaiale annavad näo rohked **ühisüritused lastevanematega**. Koostöös viime läbi näitemänge, näituseid, laatasid, perepäevi, tervise- ja spordinädalaid. Planeerides arvestame perede erinevat kultuuritausta, ka ema-isa, vanaema-vanaisa ja õe-vennaga. Oma töös respekterime eripärasid ning suhtume kõigisse peredesse eelarvamusteta, heasoovlikult ja sõbralikult. Hea sõna ei maksa midagi, kuid on väärt kulla hinda.

Lapsevanemate kaasamiseks eelseisvatesse

üritustesse informeerime neid juba varakult. Õppeaasta esimesel koosolekul teavitame lapsevanemaid ürituste plaanist. Meie eesmärgiks on luua hea pinnas laste arenguks ja tugevdada lasteaiapere ühtekuuluvustunnet, kaasates lapsevanemaid igapäevaellu ja õpitegevustesse. Meil on ühine eesmärk, mille poole püüelda, sest ainult kindla sihi abil jõuame ka tulemuseni.

Käesolevas töös annan ülevaate Veskitammi Lasteaia ühisüritustest ning Poku rühmaga kokku kogutud huvitavamatest tegemistest. Need on hetked, mis on pakkunud rõõmu, eduelamusi ning aidanud luua õnnelikke mälestusi koosveedetud ajast.

VÕIMALUSTE VIKERKAAR

Lapse anded on nagu vikerkaare värvid: keegi ei suuda öelda, kust need algavad ja lõpevad, aga need on olemas, avastamiseks ja säramiseks valmis.

Laste õige tervisekäitumise kujundamine lasteaia ja kodu koostöös on olulised, sest harjumused, tavad, kombed, elulaad kodus ja lasteaias, elamistingimused, suhted perekonnas omandavad varasest lapseeas alates suure tähtsuse. Tahavad ju kõik vanemad oma lapsi näha tarkadena ja tublidena nii vaimselt kui kehaliselt. Nii lasteaia kodukorras, kui ka igas rühmas kehtiv reeglistik on koostatud lähtuvalt lasteaia ja ühiskonna väärtustest.

Ei ole mingit raskust kujundada lastel lihtsamaid hügieeniharjumusi, nt pesemisoskusi, sest vesi on pea kõikidele lastele huvitav keskkond, kus annab nii oma käsi ja nägu kui kogu keha pesta.

„Pese puhtaks oma käed, et sa ilus välja näed!“
Eelmisel õppeaastal viisime sisse igahommikuse kätepesu. Küll on tore kuulata ja märgata lapse ja vanema omavahelist positiivset ja õpetuslikku jutuajamist kätepesu juures, seejärel väike hommikune tervitus ja lapse päev võib alata. Korralik **kätepesu** aitab rühmas ära hoida bakterite levikut ja ennetada nakkuseid ning mänguasjadki püsivad seeläbi kauem puhtana.

Nagu eelpool mainitud, on meie lasteaia lastel hea võimalus kasutada ujulat. Esimesel õppeaastal vajavad väikesed poisid ja tüdrukud alguses abi ning julgustust. Vanemad on olnud aktiivsed abilised 3-aastaste **ujumistegevuse** toetamisel, et tagada basseinis laste turvalisus ja toimetulek. Omavahel lepiti kokku, millises järjekorras ujumistundi kaasa mindi.

Viimaseks lasteaia aastaks on lastel märgatavalt paranenud füüsis ja välja kujunenud teadlik käitumine vees. Lastel, kes on regulaarselt ujumistegevustes osalenud, on kujunenud esmane ujumisoskus.

Igal aastal sügiseti toimub lasteaia galeriis erineva teemaline sügisnäitus. Väljapanek on organiseeritud laste ja vanemate koostööna. Omanäoliselt muutub näitus just tänu lastevanematele, kes koos lastega on leidnud aega ja näidanud seega ka huvi lasteaias toimuva vastu. Näiteks teemadel „Sügisel värvid“ ja „**Looduslik materjal kui õppevahend**“. Mida kõike huvitavat oli seal meisterdatud: porganditest lõke, suvikõrvitsast ja kõrkjatest pokusid, puukoortest, samblast ja seentest sügiskompositsioone, kartulist, porgandist, õuntest, porrost ja sibulast mehikesi,

tammetõrudest legodena seatud loomaaed jne

Seekordsele näitusele "**Sügis purgis**" olid sügisannid lapsvanemate poolt paigutatud purkidesse. Toodud oli hulgaliselt kompotte, moose, marineeritud kurke, seeni ja kõike muud mida on võimalik hoidistada. Purkide kaunistajateks olid lapsed koos vanematega. Kogutud retseptidest koostatakse lasteaia hoidisteraamat.

Näituseks valmistamine, külastamine ja vaatlemine on õppetegevuse läbiviimise üks meetodeid. Ja oh seda rõõmu, kui laps ise saab rääkida, mida ja millest ta koos vanematega on valmistanud. Nii saadaksegi palju uusi teadmisi, mis looduses seoses sügisega toimub.

Lõbusal sügistrallil „Samblikud ja seenemikud" said lapsed teada, et loomadki koguvad samamoodi varusid. Aga mitte rohkem, kui talve jooksul vaja läheb. Karu kutsus siilitüdruku ja lasteaiapere oma virga memme hoidiseid proovima. Memmeke olevat terve suve metsas ja aiamaal kummargil ringi käinud ning augustis-septembris kuuma pliidi ees hakkinud, keetnud, purgistanud ning sildistanud. Lapsed said samas mekkida vanemate toodud erineva maitsega

hoidiseid. Nüüd ei olnud sügis enam purgis, vaid leidis tee ka laste kõhtu. Ka lapsed, kes varem polnud seeni proovinud, said maitse suhu ja kiitsid. Parimaks aga tunnustati sügisene salat „Mamma Mõks“.

Iga päev on lasteaia menüüs terviseamps, et laps saaks piisavalt värsket puu- ja köögivilja. Paljud vanemad omavad maakodusid või aialapikesi ning toovad oma võsukestele lahkesti erinevaid sügisande: õunu, ploome, pirne, porgandeid jne. Septembris, mihklipäeva paiku, toimub mitmes rühmas sügisandidest **toitude valmistamise päev**. Lapsed teavad, et selleks ajaks peab olema „naeris koopas ja naine toas“ ehk välistööd tehtud. Salatiks valmiva tooraine riivimise ja hakkimise käigus käib usinalt eelnev uurimine, mekkimine ja muidugi mõistatuste lahendamine. Näiteks humoorika mõistatuse mängude saatel „Mitu ampsu saab võtta tervest õunast?“ või „Mitu kurki läheb purki?“ on lapsed omandanud oskusi ja teadmisi. Tervislikke askeldusi jagub igasse päeva olgu selleks mis tahes

aasaaeg või nädalateema. Arenguks pakume mitmekülgeid võimalusi, et rikastada last nende oskustega, mida ta koduseinte vahelt ei saaks.

Eelmise aasta sügispeo ettevalmistamiseks laekus tänu vanematele lasteaeda suur hulk õunu, erineva maitsega leiba, moosi ja mett. Nutikad õpetajad kehasid muhedaatesse kostüümidesse ning pidasid maha „**Mutionu sügispeo**“. Mängiti, tralliti koos lastega Mutt kutsus kõiki pidulisi oma peolauda, kus maiustati erinevat sorti leibade-, mooside- ja meega. Kõigi osalejate silme all valmistati vanemate toodud mahlapressiga naturaalselt õunamahla, mis oli tervislik ja maitstes ülihästi.

Emad-isad soovivad, et laps oleks terve, jõuaks joosta, mängida, kukerpallitada ja kelgutada. Siin tuleb vanematel endil olla eeskujuks, kinnitades seda tervisliku toitumise ja aktiivse eluviisiga. Järgnevalt mõned üle-lasteaialised sportlikud üritused.

Liikumisõpetaja eestvedamisel korraldati lasteaia saalis **aeroobika õhtu**. See tervisespordiüritus on mõeldud nii lastele kui lastevanematele. Tore oli vaadata, kuidas vanem koos oma pisikese nunnuga võimleb, rõõm sel üritusel näis olevat mõlemapoolne.

Südamenädala raames korraldasime jooksumaratonit ümber lasteaia. Ka sellest võtsid osa nii lapsed kui ja vanemad. Iga ema või isa läbis distantsi koos oma lapsega, jooksu kiiruse valis igaüks vastavalt oma võimetele. Tähtis on ju liikumine.

Lasteaial on välja kujunenud traditsioon, et igal pärisolümpia-aastal peame meie oma **miniolümpiat**, olgu see siis talvel või suvel. Oleme püüdnud korraldada neid samade põhimõtete järgi, kui päris olümpiamänge, kus iga rühm esindab üht riiki. Sel viisil õpivad lapsed selgeks olümpia deviisi: „Citius, altius, fortius!“, ehk „Kiiremini, kõrgemale, tugevamini!“ Lisaks said selgeks nii mõnedki sümbolid, lipud, maad ja rahvad. Vanemad saavad võimaluse viibida värskes õhus, sportida ja lustida koos lapsega. Selline koostegutsemine annab võimaluse vanematel üksteist ja muidugi ka oma last paremini tundma õppida.

Sportlase tee olümpiamängudele algab juba lapsepõlves, kõrged eesmärgid viivad elus edasi! Kõik need, kellel on võimalik mängudel osaleda, võivad ennast teatud mõttes võitjateks pidada, sest kohalolek näitab, et nad on saavutanud võidu iseenda üle! Lapsed ja vanemad saavad võistlusradadel hüppenööriga hüpata, palli visata, joosta, **lapsekandmises** rinda pista, kaugust hüpata ja mitmesuguseid

muid harjutusi sooritada. Ürituse lõppedes saab iga laps tubli osavõtu eest medali ja pere diplomi.

Möödunud **talvised sportlikud mängud** oli hea siduda Vancouveri taliolümpiaga. Maskotiks sai lumememm, kes juhatab sisse taliolümpiamängud, mis algasid traditsioonilise tõrvikujooksu ja olümpiatule süütamisega. Lumememm ergutas ja lõbustas võistlusmänge nautivaid talisportlasi nii kelgu-kui ka suusarajal. Eesmärgiks polnud võit, vaid osavõtt, hea tuju, punapõsed ja rõõmus meel. Peale pingutatavat tegevust pakub kosutust ja võitlusjõudu väike vitamiinipomm, tassike sooja jooki ja magus kuldmedal. Laps saab võimaluse võrrelda oma oskusi, saavutusi ja tegevusi teiste oma ealiste- ja soolistega.

Eisialgu tunduvad kõik need tegevused väikeste pisiastadena. Meist, täiskasvanutest, sõltub, kui terveks ja elutugevateks meil õnnestub lapsed kasvatada. Tark on elada ise tervislikult ja õpetada seda ka lastele. Tervis ja tarkus käivad käsikäes.

Koostöös vanematega valmisid humoorikad olümpialuuletused, pildid ja jutukesed, milledest korraldasime näituse.

OLÜMPIALUULETUSED 2010

JALGPALL

KUI PALLI TAGA AJAN MA,
JA HOO VEEL KIIRE SISSE SAAN,
SIIS TUHINAGA LENDAB PALL,
MUST-VALGE KERA TAEVA ALL.

KUI OLED OSAV, SÖÖDA VASTU
VAAT, ET JOONEST ÜLE SA EI ASTU.
HIP-HIP-HURRAA, HIP-HIP-HURRAA
KUI PALLI VÄRAVASSE SAADI!

Ander-Joosepi õde Sofia-Liis ja ema Sirle

OLEN KÕVA JALKAMEES,
KÕIGIST TEISTEST PIKALT EES.
JALAGA MA PALLI LÖÖN,
PEALE TRENNI JÄÄTIST SÖÖN.
„MESSI“ MINUST VARSTI SAAB
VÕI SIIS VEELGI SUUREM STAARI!

Sten Marten Puhhi rühmast

KAES OLMPIA PÄEV

KRISTIINA ŠMIGUN ON KÕ
EES ANDRUS VEERPALU

TEISEKS JÄÄB
JA JAAK MAE

PEAB VIST

PRONKSIKGA

LEPPIMA JA

KÕIK LA'KS

NAGU ARVATUD

KRISTIINA SAAB

KULLA ANDRUS

HÕBE DA JAAK

PRONKSI.

William Verin

Spordipäev

Õues lumi, külm ja jää,
lastel väljas spordipäev.

Suusad jalas, kepid käes,
alla kihutavad mäest.

Teise mäe peal lapsed võidu,
teevad pika kelgusõidu.

Uisutajad uisurajal,
tiirutavad ümber maja.

Laste talispordipäev,
lõpeb siis, kui õhtu käes.
Õhtul söövad võidutorti
kõik, kes päeval tegid sporti.

AINAR ja AINA
Poku rühm, 2010

Oktoobrikuus, lehesaju aegu tähistame lasteaia õpetajate päeva. 2010 a. liitusime Hea õpetaja kuu projektiga, mille eesmärgiks on väärtustada Eesti õpetajaid ja tõsta õpetajate mainet ühiskonnas. Kuu vältel toimus mitmeid projektiga seotud ettevõtmisi. Lasteaia seati üles tänapostkast, kus lapsed koos vanematega jagasid hulgaliselt kiitust ja tunnustust meie kollektiivile.

Tore traditsioon on, et õpetajate päeval käivad lasteaia rühmades Laagri Kooli 9. klassi õpilased õpetajat mängimas ja ametit õppimas. Väikestele meeldib suurtega koos tegutseda. Aegajalt juhtub lõpuklassi õpilaste hulka ka mõne mudilase vanem vend või õde ja oh millist elevust ning rõõmu see pakub, rahulolevad on kõik osapooled, ka need, kes saavad tunda end õpetajana lasteaia laste seas.

Lõunapaiku ootab töötajaid saalis kohvilaud üllatuse või mõne külalisesineja-koolitajaga. Samal ajal on rühmades **õpetajana lapsevanemad**, kes loevad lastele unejuttu ja valvavad lõuna-und.

Kõige sombusemal ja pimedamal sügiskuul tähistame isadepäeva ja näitame üles austust oma esivanemate vastu. Lasteaia traditsiooniks on saanud erinevatele tähtpäevadele pühendatud näitused.

Näiteks: „Minu isa lemmikese”. Siin saime selgust isside hobidest, tehnikahuvist, lapsepõlve lemmikmänguasjadest ja lugemisharjumustest. Kõik näituse külastajad said tõdeda, millised erinevad esemed isade lemmikuteks osutusid. Väljapanekuid oli põnev vaadata nii lastel kui täiskasvanutel. Järgmise näituse teema mis lasteaia meesperet inspireeris sai pealkirjaks „**Isa ja vanaisa lapsepõlve kallim ese**“. Siiaagi toodi imetlemiseks hinnaline margi- ja mudelautode kogu, diplomid, suusad ja kepid, sülearvuti. Kallis kannel ja suupill, isegi pendel teatejooksust ja pallid ning oma kätega valmistatud mänguloomad leidsid seal auväärse koha.

Pilkupüüdvaiks lemmikuiks kujunesid bussijuhi piletimasin ja autosõidu mäng.

Fotonäitusel „Lapse päev isaga“ said aktiivselt osaleda ka need vanemad, kes igapäevases koostöös on jäänud tagasihoidlikuks.

Isadepäeva tähistame igal aastal erinevalt. Läbi on viinud kontserte, loovusõhtuid, näitlemistralli, ühist muuseumi- ja ujula külastust ja palju muud põnevat. Põnev oli **isade loovusõhtu**. Kõikidest rühmadest said toredad meisterdamise töökojad ja saalis toimus isade osavuse proovile panek. Mõnest rühmast oli kujundatud vahva pillitöökoda, kus valmisid jauramid, kõla torud ja marakad. Teises rümas toimus meeolukas näitemängude ja ettelugemiste esitamine isade

poolt. Kolmandas meisterdati palju kõikvõimalikke mardimaske. Valminud esemetest sätiti kõigile kaemiseks üles näitus. Lasteaia varud täienesid uute põnevate muusikainstrumentide võrra. Omavalmistatud pillid leiavad kasutust muusikatundide ja pidude ilmestamisel. Möödunud aastal tähistasime saabuvat isadepäeva omamoodi teatri tähe all. Iga rühma isadele jagasid õpetajad ülesande valmistada 15 minuti jooksul ette üks **tuntud muinasjutt** ning see lühikese etendusena lastele ette mängida.

Poku rühma isad valmistasid ette rõõmsa kaasaegse versiooni „Punamütsikesest“. Mõmmi rühma isad etendasid vahvalt „Kolme põrsakest“ ning Lotte rühma isad said valmis vaimuka etenduse „Naerist“. Muumi isad esinesid väga professionaalselt „Lumivalgeke ja 7 põialpoissi“ muinasjutuga. Sipsiku rühma isad etendasid naljaka versiooni „Tuhkatriinust“ ning Puhhi rühm sai hakkama lõbusa „Kolme põrsakese“ lühinäidendiga. (Vaata videot)

Tegelaskuju on ümbritseva elu ja keskkonna vahendajaks lastele, sageli ka täiskasvanuile, kelles on peidus pisut lapsemeelsust. Mõned muinasjutud võivad olla väikelastele rasked ja mõistetamatud, kuid lõbusalt lahendatud ja õpetlikud näitemängud suunavad lapsi aru saama erinevate emotsioonide tähendusest ja meis peituvate väärtuste sisust. Kasvab tasapisi laste empaatia teiste suhtes, nii saab lastele rääkida, miks keegi on halva käitumisega, et me kõik teeme vigu ning eksime. Ülim väärtuslik oskus on andeks anda ja andeks paluda. Kui seda kõike on lahti mängimas ja seletamas lapsevanem, pakub see lapsele huvi ning tugevamat turvatunnet. Muinasjutt on teekond suureks saamiseks.

LIIKLUSVÕTI

Laagri alevikus kohtate kindlasti lasteaiarühmi, kes liiguvad tänavatel koos saatjatega pikas ravis ja rõõmsates värvilistes vestides, olles hästi nähtavad täiskasvanutele ja sõidukijuhtidele. Igal sügisel ja kevadel korraldame lastele matkapäevi. Enne retkele minekut tutvustame lastele oma õuealal oletatavaid ohte ning anname nõuandeid nendest hoidumiseks. Lasteaial on **liiklusõppeväljak** ning oleme läbi viinud liiklus- ja rattasõidu õpet ka koos vanematega.

Korralik varustus ja ettevalmistus tagavad turvalisuse. Matkarada viib meid lasteaia hoovist välja. Sinna jäävad meie koduümbrusele iseloomulikud ehitised ja loodusobjektid: kauplus, vallamaja, apteek, mänguväljak, Pääsküla jõgi, Harku mets, Nõmme mets jne. Tavaliselt liigume nooremate rühmadega lähiümbruses, laste kasvades aga vallutame kaugemaid avarusi. Liikudes lastega tänaval süvendame liiklusreeglite tundmist ja käitumise reegleid.

Kevadeti, aprillis peale lume sulamist ja metsaaluse kuivamist, korraldame vanemate rühmade lastele **rattamatku**, mille pikkus on ca 11 km. Pedaale sõtkudes on rattateed meid viinud Harku metsaradadele. Teekonna turvalisemaks läbimiseks kaasame saatjateks alati lapsevanemaid. Tavaliselt toimuvad matkad ja õppekäigud hommikupoolikul ja seepärast pole kõikidel vanematel võimalik osa võtta, kuid igas rühmas leidub koduseid, kaasa tulevaid, oma lapse huvisid ja rühma tegevusi toetavaid vanemaid. Matkad väikelapsele on küllaltki väsitavad ning lasteaeda tagasi jõudes tunnistab nii mõnigi mudilane, et ta on väsinud.

Lapseeas saadud käitumisharjumused on heaks vundamendiks nii jalakäijana liiklema õppimisel kui ka hilisemal jalgratturile vajalike teadmiste ja oskuste omandamisel. Vanemate hoolivus erinevate turvameetmete kasutamisest nakatab ka nende lapsi. Näitena võib siin tuua helkuri kandmise. Kui helkurit kannab lapsevanem, nõuab ta seda ka oma lapselt ja laps järgib eeskujuga kuidas muuta ennast pimeduses nähtavaks.

Pikal ja pimedal novembrikuul, enne adventiaja algust tegime üleskutse vanematele tuua lasteaeda **üks helkur** ja valge ingel. Helkuritega kaunistasime lasteaia hoovis kasvavaid noori kuusepuid.

Helkurid täitsid oma ülesannet autotulede valguses, andes möödujatele mõista helkuri kandmise vajalikkusest.

Armsad **valged inglisesed** leidsid oma koha lasteaia koridoride

ja saali kaunistamisel. Vahva, et enamus neist inglitest olid vanemate endi valmistatud. Kuna tookordne jõulupidude temaatika pajatas Jeesuslapse sünniloost, olid inglid asjakohased külalised. Nii mitmedki jätsid toodud kujukesed mälestuseks ja õppematerjaliks lasteaiale.

Jõulukuu on Veskitammi Lasteaias pisut pidulikum ja ärevam. Jõulud on aeg, mil sünnivad väikesed imed, tehakse head ja märgatakse abivajajaid. Alguse saab too ilus kuu **jõululaadaga**.

Ürituse korraldamisega on seotud kõik - töötajad, lapsed ja lapsevanemad.

Igati aitab, nii nagu oskab. Hubase kohviku suur lett saab täidetud tänu lastevanematele, kes küpsetavad maitsevaid kooke, küpsiseid ja pirukaid. Lapsed meisterdavad müügiks kingitusi ja jõulukaarte. Kohviku lettide juurde ja saalis

toimuva sagina vastu oli huvi pea igal suurel ja väikesel, kes tuli ostlema või niisama põnevusest uudistama. Tänu toimunud laadale ja kogutud rahale oleme saanud täiendada lasteaia õppevara lastekirjandusega. Möödunud aastal aga tegime laada tulude eest jõulukingituse Tallinna Loomade Hoiupaiga kiisudele.

Lasteaial on kujunenud kaunis traditsioon korraldada emakeelepäevale pühendatud luuletuste lugemise konkurss „**Emakeele kaunis kõla**“. Seda juba viiel korral. Osalevad meie valla lasteaedade iga vanuserühma parimad luuletuste lugejad. Igas rühmas toimub eelvoor, kus valitakse esindaja emakeelepäeva lõppvõistlusele. Luuletuste õpetamine toimub koostöös õpetajate ja lapsevanematega. Tihti tuntakse huvi ja leitakse aega konkursil ise koos lapsega osaleda, et tagada oma lapsele kindlam ning tugevam tunne. Emakeele päeva luuletuste konkursile laekunud salmide hulgast leidsime oma rühmale sobiliku pärl, nimelt lapse söögipalve. Et toidusse positiivset ja austavat suhtumist kujundada, on lapsevanema välja pakutud väike armas söögiluuletus saanud meie rühma lahutamatuks traditsiooniks.

*„Maa on selle meile andnud,
päike selle kasvatanud,
armas päike, armas maa,
teid ma tahan tänada! Jätku leiba!“*

Kuni jätkub lasteaedadel huvi traditsiooni vastu, loodame seda ka jätkata. Ikka selleks, et väärtustada eesti keelt, luulet ja luuletajaid, kaasata õpetajaid ja lapsevanemaid koostööle laste arengu nimel ning arendada laste esinemisjulgust. Oma endises lapsevanemas oleme leidnud suurepärase sponsori, tänu kellele parimad luuletuste lugejad on saanud kingituseks väärtuslikud lasteluule almanahhid.

TRADITSIOONIDE VÕTI

Lasteaia traditsiooniks ja õppeaasta finaälürituseks on saanud ülelasteaialine **perepäev**. Igal aastal on nad omanäolised ja viiakse läbi mitmetes erinevates paikades. Möödunud kevadel, seoses Saue valla 20. juubeliaastaga otsustasime korraldada peredele maastikumängu „Tunne koduvalda“. Iga paigal on kirjas tema lugu, tuleb ainult osata seda lugeda. Seekord said rühmad ülesandeks liikuda punktist punkti, sihtkohtadeks kodukohta vaatamisväärsused ja tähtsamad objektid. Kontrollpunktidest saadi kaasa tähed, millest tuli kokku panna lasteaia moto. Paaril korral oleme sportlikke õhtupoolikuid pidanud Nõmmel, Glehni lossi kaunis pargis, mis kutsub oma

kummalise, müstilise õhkkonna ja kosutava männilõhnaga. Perepäeva ettevalmistused algavad tavaliselt juba mitu päeva varem. Valitakse välja tegevused ja mängud, mis pakuksid rõõmu nii suurtele kui ka väikestele lustijatele. Toimunud on maastikumängud, fotojaht ja palju erinevaid tegevusi, millel on oma kindel hariv ja arendav eesmärk. Üksteisega arvestamine, hoolimine, abistamine, ka ebaõnnestumiste puhul lohutamine julgustab lapsi ja vanemaid olema mõistvam ning tähelepanelikum. Üheskoos avastatakse maailma, kus kogenum ja elutargem täiskasvanu on vahendaja, teenäitaja rollis, tehes seda arukalt ja atraktiivselt, nii veenvalt ja taktitundeliselt, et säiliks lapse loomulik huvi teda ümbritseva vastu.

Perepäevale „Pidu hakkab!“, mis kujutas endast mini laulu- ja tantsupidu, kogunesid pered

autodega Vanamõisa puhkekeskuse peoplatsile. Esinejad riietati uhketesse värvikirevatesse rahvarõivastesse, nende kandmine õpetab lapsele tunnetama oma rahvuslikke juuri. Rongkäiguga kõnniti laululavale, kus toimus laste esinemine. Rõõmsad tantsud tantsitud, kevadlaulud lendu lastud, peab traditsiooni kohaselt iga rühm vanemate poolt kaasa toodud toidumoonaga pikniku. Peame tähtsaks, et toitu jagatakse kõigiga. Vahva on vaadata, kuidas omavahel käib uudistamine, mekkimine ja vilgas retseptide vahetamine.

Ühistel üritustel ei jää keegi lasteaeda nukrutsema. Alati lepitakse omavahel kokku, kes kelle silmateral vanema tulekuni pilku peal hoiab või tema eest hoolitseb.

Veskitammi Lasteaia lapsed on osalenud **Kalevi võimlemispeol** juba viis korda. Õpetajad olid väljas teist aastat ning isad esmakordselt. Kõiki suuri ja väikeseid Veskitammi võimlejaid aitas peoks ette valmistada liikumisõpetaja.

Võimlemine sobib igas eas ja soost inimesele. Eesmärgiks on tuua võimlemise juurde kogu pere - poisid ja tüdrukud, isad ja emad, vanaisad ja vanaemad. Tänu sellele üritusele oleme me veelgi rohkem „üks“ ja soov ühiselt taas võimlemispeol osaleda muudkui kasvab. Kindlamast kindlam on see, et järgmisel aastal, kui toimub 15. Tallinna võimlemispidu, oleme taas esinemas.

Võimlemispeo „Igavene ring“ videoga saab tutvuda internetiaadressil:

<http://www.tallinnatv.eu/index.php?id=2333>

Läbi erinevate aastaegade väärtustame õuesõpet, nii õpib laps aru saama looduse ringkäigust ja inimese osast selles. Õues on omad kohad, kus läbi mitmekesiste mänguliste tegevuste sisse elada oma lähiümbrusesse. Suvesoojadel hommikupoolikutel on traditsiooniks saanud laste vastuvõtt õuealal, see meeldib vanematele väga.

Lasteaia mänguõu on alles noor ja arenev. Praegu on kujunenud nii, et pea igal aastal saab hoov midagi uut ja põnevat juurde. Kuna hoovis on veel vähe puid - põõsaid ja haljastust, püüame seda olukorda jõudumööda parandada. Talvel oleme oma mänguväljakut jällegi peredega koostöös täiendanud. Ja materjal selleks on täiesti tasuta käes olnud. Suurel **lumedisainimise möllul** osalesid kõik alates sülelastest lõpetades vanaemade-vanaisadega.

Üheks olulisemaks eesmärgiks on lastele praktilise kogemuse andmine, et õpitu ei jääks ainult pildimaterjali tasemele. Emad on hoolitsenud, et õuealale loodud lillepeenrad oleksid õiterohked. Koduaedadest leiavad nii mitmedki taimed omale lasteaia peenras uue kasvupaiga. Lillepeenarde hooldamist ja väiksemate taimede istutamist jätkatakse koostöös edaspidigi, siis on aastate pärast lasteaia ümber lohkamas värvikad puud ja põõsad, mis pakuvad tuulevarju ja silmailu. Looduse ja ümbruskonna tundmaõppimist saab igas lasteaias alustada oma õuealalt, õuealal on taimed, puud, putukad ja linnud, mida uurida ja vaadelda.

Oleme hakanud teadlikult kujundama õueala. Lasteaia lõpupidudel on traditsiooniks saanud iga lõpurühma poolt **puu istutamine** lasteaia hoovi. Aastate pärast on hea vaadata sirguvat puukest, meenutada tuttavat lasteaiaõue, kus mängitud ja ringi jookstud. Juba nüüd käivad esimeste lendude lõpetajad vaatamas, kas nende istutatud puu on ikka alles. Ütleb ju vanarahvaski: „Kes on oma elus kord puu istutanud, see pole asjata elanud.“

VÕTI MÄNGUDE MAALE

Poku rühma õpetajana olen viie tööaasta jooksul kokku kogunud huvitavamad ja kajastamist vääriavamad lood ning pildid. Iga õpetaja rikastab laste elu vastavalt oma teadmistepagasile, nii ka mina. Alljärgnevalt mõned eredamad näited koostöös lastevanematega meie rühmas.

Õppekasvatuse läbiviimisel lähtun kõige enam koduloolisusest ja ainete seostamisest. See keskkond, milles laps elab ja areneb oleks talle õppimiseks parim paik, kus areneks ja kujuneks õiged väärtushinnangud, suhtumine loodusesse ja suhted kaasinimestega. Eesmärgiks pean õppimist mängu, kaaslaste ja täiskasvanutega suhtlemise ning ümbruses toimuva kaudu. Õppeprotsessis kasutan avastusõpet, lõimin õppetegevusi ja lähtun mängulistest elementidest. Lapsed ju pulbitsevad loominguilisest energiast, nad on isiksuste, emotsioonide, osavuste ja ideede suur segu. Nende anded tuleb meil täiskasvanuil avastada ja avada.

Ühiselt leidsime, et parim viis Pokurahva hingeeluga tutvumiseks on nimekaimude juurde kohale sõit. Idee idanes peas juba ammu ning ettevõtmine ootas teostamist. Kuni ühel augustikuu viimasel laupäeval kutsusime rännuhimulise rahva kokku ning sõit algas Rõuge valda **Pokumaale**. Saime teada, et nii kaugelt teekonnalt polevat veel rühmataie särasilmsete laste ja vanematega neil külas käidud. Selle üle tundsimme vaid uhkust. Aabitsatarkust ammutasime otse loodusest. Lapsed said võimaluse aktiivselt tegutseda, julgemad pokude kostüümi pageda, Edgar Valteri loominguga tutvuda, üraskite poolt mõõblit silitada ja Eestimaa kaunist loodust imetleda. Kogu päev sai väga sisutihe. Pika bussisõidu aitasid lõbusaks muuta lapsed lasteaia õpitud lauludega, vanemad oma jutukeste ja anekdootidega. Olles ise lapsevaematega suheldes emotsionaalne, siiras ja usalduslik avanevad nemadki ja see pakub rõõmu kõigile osapooltele. Reisimuljed panid kirja lapsevanemad ja see kajastus koduvalla lehes http://www.sauevald.ee/file_storage/2317/4352

Kui vähegi võimalik, pakime üheskoos laste ja isade-emadega kotid kaasa ja läheme loodusesse. Kõige toredam on, kui vanemal on aega ja huvi oma lapsega looduses olla ning

seda jälgida. Loodus on kui kunstnik oma kordumatus väljenduses. Mida rohkem lapsele pakkuda erinevaid väljasõite, õppekäike, õpib ta märkama ja looma esemete omavahelisi seoseid. Väikeses lapses ei ole veel looduse kogemine kujunenud harjumuseks, laps ei tea veel, kuidas loodus toimib, kõike seda tuleb õpetada. Tänu Loodushariduse ja Eestimaa Looduse Fondile, sai teoks meie ühine eesmärk kasvatada loodust hoidvat ja austavat põlvkonda. Teoks sai õppekäik **Muraste Loodusparki**, kus lustakate Murumooride mängulise taktikepi saatel said pokupered rohkem teadmisi meid ümbritsevast

mitmekesisest loodusest. Õpime ise, õpetame üksteist kuulama ja paneme kuuldot nähtust midagi ka kõrva taha. Inimesel ei ole asjata kaks kõrva ja üks suu, vaid see on sellepärast, et me rohkem kuulaksime kui räägime!

Ürgset looduseilu, rahu ja tasakaalu eneses saime nautida Laagri lähedal asuvas Pääsküla rabas. Veevulinat ning metsakohinat on mõnikord hea ilma sõnamulinata nautida. Pakkusime jõu ja eakohaseid liikumis- ja keskkonnaalased mänged lastele ning vanematele. Kaasatoodud loodusmaterjali kasutame erinevates õppetegevustes. Meisterdame looduslikke kompositsioone, kaarte, loomakesi jne. Sõrmede peenlihaste ja silma ning käe koostöö areneb siis, kui laps saab mängida erinevate väikeste esemetega: kivikeste, tõrukete, okstega, kõigega mida leidub meid ümbritsevas keskkonnas. Matkapäevad jäävad seljataha, aga muljed tulevad meiega kaasa.

Meie rühma traditsiooniks on kujunenud **vastlapäevad** kuklite ja teega Nõmme mäenõlvadel.

Õhtuhämaruses kogunetakse Nõmme mäele, et maha pidada üks lustlik liulaskmine. Siia kogunevad nii noored kui vanad, kõigil kaasas liulaskmiseks sobilikud vahendid. Mängeldes võisteldakse pikima liu tiitlile. Siit ei puudu ka auhinnad, soe jook ja vastlakuklid. Mõned lapsed ja isegi vanemad ei teadvusta enesele talvisel mäel varitsevaid ohte. Seega tuleb eelnevalt selgeks teha liiklemise ning käitumise reegleid nii tänaval kui ka kelgumäel.

oleme koos laulnud, mänginud, meisterdanud, joonistanud ja maiustanud. Viisime pered Energia avastuskeskusesse. Sealne vaatepilt teaduse vallas pakkus kõigile uudishimu ja avastusrõõmu. Laps ei oska erinevate mõistete vahel seost tuua, kui teda pole õpetatud. Lapsed on kui väikesed teadlased, kes oma "miksides" alatasa täiskasvanute poole pöörduvad. Kõik eelnevalt kogetu ja õpitu võetakse kaasa oma tubastesse rollimängudesse.

Oleme külastanud ja avastanud **Nuku muuseumi** saladusi, kus uudishimulikud külastajad tegid oma hinges retke imepärasesse maailma, meenutades teatris või televisiooni ekraanil tuttavaks saanud nukutegelasi. Näitust vaadati hoolega ja tore oli hiljem kuulda, kuidas nii mõnigi lapsevanem jäi nukke silmitsema ja rõõmustas siiralt oma lapsepõlve lemmiktegelasega kohtumise üle.

Üllatuskülalistena oleme palunud lastele oma **lapsepõlvemälestustest vestlema** vanaisa.

Lapsed said aimu erinevate põlvkondade mänguasjadest, kuulasid uskumatuna näivaid lugusid ja vanaisa mängitud suupilli helisid. Selgus, et vanasti tuli kõike ise õppida ja leiutada. Tänapäeval on õppimine ja asjade kättesaadavus inimesele palju lihtsamaks ja võimalusterohkemaks tehtud. Vanaisa tõdes, et oli küllakutsest meelitatud, sündmus, kus väarikamas eas inimesed saavad väikeste särasilmsete lastega omavahel suhelda teeb ikka südame soojaks küll.

Kuulamistähelepanu ja kuulamisoskusearendamiseks oleme kutsunud tähtpäevade puhul lemmikraamatut tutvustama ja unejuttu lugema isad kui ka emad. Lugude jutustamine ja muinasjuttude ettelugemine ergutab kõnelema, paneb lapsi mõtlema, avastama, mõistma ka teiste inimeste (eriti veel isade) vaatenurki. Lapsed naudivad väga vanemate poolt tutvustavate kirjanduspalade esitlust. Laste sõnul kodudes enam

väga tihti lastekirjandust ette ei loeta.

Lastele meeldib koos sõpradega külastada oma vanemate töökohta, rinnus põksumas uhke ning võidukas tunne. Tänu lapsevanemate heale organiseerimistöele on pokulapsed saanud külastada Tallinna Trammi- ja Trollibussikoondist. Nii lähedalt polnud lapsed suuri raudsuksukesti veel näinud. Elamusi pakkusid trammipesula oma veejoa ja suurte siniste harjadega, muuseum, kohvik, võimalus ise gaasipedaali vajutada ja loomulikult trammisõit. Oleme piilunud Radisson Blu Hotel Olümpia luksuslikku numbritappa, imetlenud uhket linnavaadet 26. korrusel asuvas võrratus tervisekeskuses.

Üheskoos oleme kiiganud Toompea kindlusemüüride vahele, kus giidi juhendamisel jalutasime pikkades koridorides ja saime jalga puhata peaministrite toolidel.

Tutvusime tööga Ragn-Sells'is, kus lapsed võisid oma silmaga kaeda prügi sorteerimist ning selle teekonda taaskasutusse. Huvitav on tõdeda, kuidas peale õppekäiku lapsed reguleerivad ise üksteise käitumist, tuletades eksijale meelde tema kohustusi ja seda, kuidas tuleks käituda.

Oma igapäevases töös jätkame keskkonnasäästlikumat käitumist nii lasteaias kui kodudes.

Vanemad on aidanud rühmades läbi viia mitmeid õppetegevusi, tutvustades erinevaid koduloomi, oma igapäevatööd ning jaganud põnevaid reisimuljeid.

Lapsevanemad organiseerivad ka ise väikeseid hubaseid kokkusaamisi, kus nad naudivad üksteise seltskonda ja vahetavad kogemusi. Ühel pimedal sügisõhtul kutsusime lapsevanemad kokku, et meisterdada oma lapsele võimlemisriiete kotike.

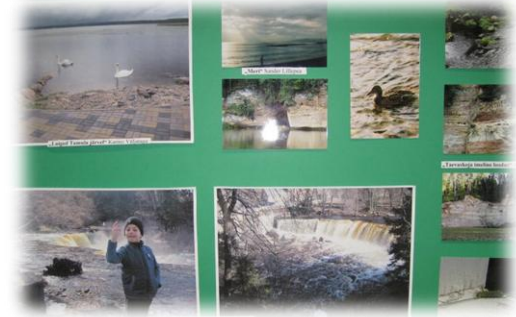
Kotid õmmeldi juba varem valmis, vanemate ja laste ülesandeks sai **kott kaunistada**. Tööd tulid eriilmelised ning huvitavad. Jõulude eel, kui lapsed tantsutrennis jalga keerutasid, tulid emad appi lauakaunistuste meisterdamisõhtule. Omavahel „muljetades“ ja lapsi kergemates töödes juhendades valmisid uhked samblast kuused, mis leidsid rakendust rühma interjööri kujundamisel. Lapsed tunnevad koostegemisest pingevabas õhkkonnas suurt rõõmu ja naudingut. Lapsevanemagi päevas peab olema aega oma lastega tegeleda, kasvõi

natukenegi midagi teha, et koos areneda, avastada, kasvada ja positiivselt nautida iga päeva.

Koostöös lastevanematega on valminud meisterdus „Minu esimene raamat“. Eesmärgiks oli äratada võimalikult varakult väikelastes lugemisvalmidust ja raamatuhuvi ning seejuures innustada lapsevanemaid koos lapsega midagi huvitavat ette võtma. Näitusele saabunud töödest võis märgata lapse isetehtud ja koostööga saavutatud tulemusi. Mõned valminud raamatutest lubati lahel loal lasteaiale kasutada, kui edaspidist õppematerjali. Näiteks „Liblikad“, „Vikerkaar“ – milles leidub vahvaid ja värvikirevaid pilte, õpetlikke jutukesti. Lisaväärtusena kasutame olemasolevaid ja üheskoos vanematega valminud abimaterjale meetoodiliste vahenditena. Meie vanemad oma oskusi vaka all ei hoi. Mõned neist on õpetajaidki koolitanud, küll psühholoogia-alaselt, küll **käsitöökusi jagades**.

Lasteaias toimuvate ürituste ja tähtpäevade puhul on lastevanematega koostöös lapsed selga saanud mardi- ja kadrikostüümid, erinevad karnevali ja peoriietused. Ühel vahval koosolemisel pandi proovile lapsevanemate disainimise oskus. Kõigil vanematel tuli meisterdada ajalehtedest oma lapsele uued rõivad, kasutades teipi ja klammerdajat. Lapsed esitlesid valminud rõivaesemeid moedemonstratsioonil. Lapsevanemate toetusel on täienenud suuresti rühma loovmängude vahendid. Etenduste ja ürituste tarvis laenatakse tihti rõivaesemeid tuttavatelt, mõned õmblevad ka ise. Tihti pakutakse valminud kostüüme lasteaiale, põhjendusega, et laps ju kasvab, kostüüm jääb väikeseks. Nii on alguse saanud kostüümide ja rekvisiitide pidev täienemine. Aeg ajalt on õpetajana hea tuua vaheldust laste mängu, sõidutades kostüümistange rühmatuppa ning spontaanne rolli- ja näitemäng võib alata.

Koolieelikute rühma laste ja vanematega osalesime Keskkonnahariduse Keskuse projektis „Tere, Kevad!“. Üheskoos oleme õppinud tundma kodukoha loodust, jälginud linde, taimi, muutusi looduses ja täitnud vaatluskalendreid.

RMK lasteloomingu võistlusele „Meisterdusi metsast“ oleme esitanud töid, mida lapsed on koos vanematega meisterdanud. Laps ei saa loodusest ainuüksi teadmisi, vaid vaimutoitu oma sisemaailmale. Et kujundada laste loodushoidlikku

suhtumist ning hoolivust nii elus- kui eluta loodusesse, korraldasime **fotonäituse**, mille tarvis jällegi pered koos lapsega loodust pildistasid.

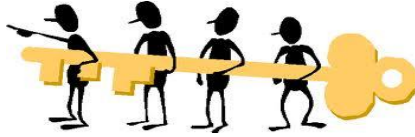
Vanemad on osalenud aktiivselt õppe ja kasvatustöös ning koguni kirjutanud humoorika igat last iseloomustava lõpupeenäidendi. Paljud on varustanud lasteaeda erinevate mängu- ja paberimaterjaliga. Pole hetke, mil me nendega omavahelist koostööd ei teeks.

Lasteaia lõpupeoks köideti üheskoos igale lõpetajale ja rühmaõpetajale laste nimelugudest, piltidest ja naljanurgast kokku üks omanäoline nimelugude raamat (vaata DVD).

Traditsioon on ka lõpuekskursioon kooliminevate laste rühmadele. Poku rühma vanemate eestvedamisel toimus väljasõit **Laulasmaa randa**. Kostümeerituna tuldi kohale tervete peredega. Lisaks mererõõvlite pealiku organiseeritud mängudele ja võistlustele peeti maha veel üks mõnus ühine piknik. Rannalauake oli lookas võileibadest ja küpsetistest. Lobiseti ja meenutati lõbusaid seiku. Rahulolevad näod rääkisid ise enda eest. Lasteaed on kui pääsupesa, kus pojad aina sisse ja välja lendavad. Palju lasteaias viibitud ajast saab koos oldud, kasvatud, üksteisest hoolima õpitud, ühiselt mängitud, naerdud ja nutetud.

Viimasel aastal on tunda, kui kokku olen õpetajana kasvanud oma rühmaga. Ja lapsedki on nagu enda omad. Kuid eluratas vurab edasi - kes kooliküps, sellest saab koolilaps. Üha uued mudilased ootavad oma järge, et koos ühiseid rännakuid ja teekondi ette võtta, millest oleks hiljem pajatada.

KOOSTÖÖ: LAPS + LASTEAED + LAPSEVANEM
=
VÄÄRTUSKASVATUS VESKITAMMI LASTEAIAS

Hea, kui vanemad saavad võtta elutempo maha ja keskenduvad peale väsitavat tööpäeva oma lapsele. Igapäeva saginas ja ajanappuses jääb tihti vanematel vähem aega lastele.

Ühised ettevõtmised annavad õpetajale hea ülevaate lapse ja vanemate omavahelistest suhetest ja kasvatusmudelitest, perede väärtustest ja hoiakutest. Sest iga laps – kas ta näitab seda siis välja või ei – kannab endas kaasas oma pere- ja koduseid rõõme ning pingeid. Lastevanematele annab üritustes osalemine võimaluse saada parema ülevaate rühmaõpetajast ning midugi oma lapsest erinevates situatsioonides. See pakub neile meeldivaid üllatusi ja avastamisrõõme.

Koostegemised loovad perele erilise hoiaku, argielust välja lülitumine soodustab pere ühtekuuluvustunde kujunemist ja lõõgastab kõiki, nii suuri kui ka väikesi pereliikmeid. See kasvatab lastes austust vanemate vastu aga samavõrd ka lugupidamist lasteaia traditsioonide vastu.

Viisakast käitumisest tuleb kujundada igapäevane harjumus ja julgustada last hommikust õhtuni. Tarvis läheb otsusekindlust, järjepidevust ja valmisolekut pikemaajaliseks pingutuseks. Lapse ümber peab olema piisavalt armastust ja turvalisust.

Koostöö lastevanematega võiks alati tõhusam olla. Selleks, et lapse käitumine vastaks ootustele, tuleb palju vaeva näha. Vanemate teadlikkuse suurendamiseks on edaspidi plaanis korraldada vestlusringe erinevatel lapse kasvatamise teemadel. Laps areneb ja õpib pidevalt, nii peavad ka lapsevanemad seda tegema. Vanemaks küll sünnitakse, kuid heaks vanemaks õpitakse ja kasvatakse elu jooksul.

Lastevanemate kaasamisel lasteaia üritustesse ja tegemistesse oleme neilt saanud igati positiivset tagasisidet. Kiire elutempo ohjamiseks on sellised üritused hädavajalikud, need sunnivad kas või korraks aja maha võtma ja keskenduma elus kõige tähtsamale aspektile lapsega koos veedetud ühisele kvaliteetajale.

Iga-aastased tagasisideküsitlused tõendavad, et Veskitammi lasteaias on emotsionaalselt kvaliteetne ning laste arengut toetav välis-ja sisekeskkond, kuhu meelsasti tuuakse oma võsukesti. Hea õhustiku kujundavad just positiivsed suhted osapoolte vahel – nii lapsed, vanemad, kui õpetajad.

Veskitammi Lasteaed on rõõmus maja, kuhu emad-isad ja vanaemad-vanaisad tulevad, et oma lastega mõnusasti aega veeta ja vajadusel ka õpetajaga nõu pidada.

Vaadates meie lasteaia käivate laste säravaid silmi, kollektiivi ühtset mõtteviisi, töötahet ning lastevanemate muretut meelt, võime julgelt tunnustada, et viis tegevusaastat on meie jaoks edukad olnud.

Seda tööd kirjutades sain kogemuse võrra rikkamaks: iga lapsevanema kaasamiseks on mitmeid erinevaid lähenemisviise ja võimalusi. Koostöö lastevanematega õpetas väärtustama ja paremini ära kasutama meie lasteaia suurt väärtust – ruumi. Meil on suhteliselt suur siseruumide pind, õueala oma mänguvahendite rohkusega on aga hindamatu väärtus. Seni kuni need ressursid meil olemas on, tuleb neid maksimaalselt ja teadlikult õppekasvatustöös kasutada.

Tahame näha aktiivset, avatud lapsevanemat. Tore on, et ema-isa tunnevad huvi mitte ainult söömise ja õueskäimise vastu, vaid ka selle vastu, kas lapsel on sõpru, kellega laps mängis, mida päeva jooksul uut õppis.

Võib järeldada, et õpetajad ja lapsevanemad koostöös on suutnud lastes tekitada huvi õppimise vastu – õpetanud õppima õppimist! Igapäevase töö tulemusena on vähenenud konfliktid laste vahel, lapsed on sõbralikud ja hoolivad, perekonnad hoiavad ja märkavad üksteist. Selline pisiasi: hommikuti ei ütle meie lapsevanemad „tere“ ainult oma rühma vanematele, tervitatakse kõiki vastutulijaid. Lapsevanemad on heaks eeskujuks lastele. Loodame, et see positiivsuse killuke kandub üle ka meie „suurde maailma“.

Lapsepõlv on vaid väike osa inimese elust, kuid see aeg on määrava tähtsusega lapse arengus. Eelkõige lapsevanemad ise, seejärel lasteaiaõpetajad saavad lapsele õpetada, arendada, kujundada viisakaid kombeid.

Inimene, kellel on hea lastetuba, on tasakaalukas, taktitundeline, valmis aktsepteerima kombeid ja tavasid. Mida rohkem hästi kasvatatud inimesi on, seda parem on ühiskonnas valitsev mikrokliima ning see muudab omavahelise koosseksisteerimise meeldivaks.

Suhtlemine on inimesele eriomane vajadus, mis seisab eelkõige inimlike väärtuste vahetamises. Kokkuvõtvalt julgen öelda, et lapse väärtushinnangute kujunemise edu võti on

koostöö ja positiivsed suhted osapoolte vahel.

Täna kõiki, kellega olen viie aasta jooksul saanud teha koostööd, mille tulemusi käesoleva töö valmimisel kasutada sain. Erilise tänu konkursitöö valmimise eest võlgnen lapsevanem Agnes Remmelile pilditöötamise ja videomontaaži eest ja direktor Rita Kleinile toetuse ning praktilise abi eest töö valmimise protsessis.

Töös on kasutatud Veskitammi Lasteaia töötajate poolt pildistatud fotosid ja videoid ning ülestähendusi lasteaia kuukirjast „Askeldused“.

Lisadena on kaasas DVD ja CD